

VODIČ ZA PROVEDBU MJERA U OKVIRU PROVEDBE LRSR

**MJERA 4. POTICANJE ULAGANJA U
INOVATIVNE DJELATNOSTI I UPOTREBU
PROIZVODA RIBARSTVA KOJE NISU USKO
VEZANE NA OSNOVNU POSLOVNU DJELATNOST
RIBOLOVA I AKVAKULTURE**

SADRŽAJ:

1	UVOD	1
1.1	ODRŽIVI RAZVOJ RIBARSTVENIH I AKVAKULTURNIH PODRUČJA	1
1.2	LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA U RIBARSTVU	1
1.2.1	CILJEVI, PRIORITETI I MJERE.....	1
1.2.2	SPECIFIČNI CILJ 2. JAČANJE RIBARSKOJ ZAJEDNICE, POVEĆANJE DOHOTKA, OČUVANJE I OTVARANJE RADNIH MJESTA	1
2	MJERA 4. POTICANJE ULAGANJA U INOVATIVNE DJELATNOSTI I UPOTREBU PROIZVODA RIBARSTVA KOJE NISU USKO VEZANE NA OSNOVNU POSLOVNU DJELATNOST RIBOLOVA I AKVAKULTURE	2
3	TIJEK PROVEDBE LRSR	2
4	KRITERIJI ODABIRA	3
5	OBVEZNA DOKUMENTACIJA UZ ZAHTJEV ZA ODOBRENJE PROMJENA U PROJEKTIMA	5
6	UPUTA ZA ČUVANJE DOKUMENTACIJE	6
7	PRIMJERI DOBRE PRAKSE	6

1 UVOD

Svrha ovog vodiča je približiti potencijalnim nositeljima projekta prijavu na natječaj za Mjeru 1. LRSR LAGUR-a „Plodovi mora“. Sva pravila, upute i obveze nalaze se u tekstu Natječaja za Mjeru 4., njegovim obrascima i priložima.

1.1 ODRŽIVI RAZVOJ RIBARSTVENIH I AKVAKULTURNIH PODRUČJA

Financijski instrument Europske unije koji doprinosi strategiji Europa 2020. te provedbi ciljeva iz Zajedničke ribarstvene politike je Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (u daljnjem tekstu: EFPR). EFPR podupire održivi razvoj ribarstvenih područja prema pristupu lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice što doprinosi postizanju specifičnih ciljeva prioriteta Unije 4.

Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice (eng. Community led local development; u daljnjem tekstu CLLD) je izraz kojim se koristi Europska komisija kako bi opisala pristup koji tradicionalnu razvojnu politiku, koja inače kreće odozgo nadolje, preokreće naopako – odozdo prema gore ili *bottom-up* pristup. Navedenim pristupom teži se postizanju ciljeva CLLD-a: povećanje zaposlenosti i teritorijalne kohezije putem promicanja gospodarskog rasta, društvene uključenosti, stvaranja radnih mjesta i pružanja podrške zapošljavanju i mobilnosti radne snage u obalnim i kontinentalnim zajednicama koje ovise o ribolovu i akvakulturi, uključujući diversifikaciju aktivnosti u ribarstvu te prema ostalim sektorima pomorskog gospodarstva.

1.2 LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA U RIBARSTVU

Odlukom o odobrenju LRSR izdane 06. lipnja 2017. godine Lokalnoj akcijskoj grupi „Plodovi mora“ ostvareni su svi preduvjeti za dodjelu ukupne javne potpore u iznosu od 16.603.400,00 kuna¹. Od ukupnog iznosa javne potpore 4.150.850,00 kuna je dodijeljeno za tekuće troškove i troškove provođenja LRSR, a ostatak u iznosu od 12.452.550,00 kuna je raspoloživo dionicima ribarstvenog područja LAGUR-a „Plodovi mora“ za provedbu projekta u okviru odobrenih mjera LRSR putem natječaja koje objavljuje LAGUR. U natječajima koji objavljuje LAGUR se propisuju uvjeti, kriteriji, način dodjele potpore i obveze sukladno postupcima koje LAGUR provodi prilikom odabira projekta u okviru odobrenih mjera LRSR.

Ribarstveno područje LAGUR-a Plodovi mora se sastoji od 5 jedinica lokalne samouprave:

- *Općine: Kali, Kukljica, Preko, Sali*
- *Grad Zadar (s naseljima: Babindub, Brgulje, Crno, Ist, Kožino, Mali Iž, Molat, Olib, Petrčane, Premuda, Rava, Silba, Veli Iž i Zapuntel)*

1.2.1 CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

Određeni su ciljevi LRSR i identificirane aktivnosti odnosno mjere, kojima će se postići postavljeni specifični ciljevi sukladno identificiranim potrebama ribarstvenog područja. U ribarstvenom području LAGUR-a „Plodovi mora“ su identificirana dva specifična cilja:

- Specifični cilj 1: Očuvanje i povećanje kvalitete prirodne i kulturne baštine te promicanje ribolovne tradicije na području LAGUR-a
- Specifični cilj 2: Jačanje ribarske zajednice, povećanje dohotka, očuvanje i otvaranje novih radnih mjesta.

1.2.2 SPECIFIČNI CILJ 2. JAČANJE RIBARSKJE ZAJEDNICE, POVEĆANJE DOHOTKA, OČUVANJE I OTVARANJE RADNIH MJESTA

U okviru specifičnog cilja 2: Jačanje ribarske zajednice, povećanje dohotka, očuvanje i otvaranje novih radnih mjesta postavljena su dva prioriteta:

- Prioritet III Jačanje pozicije ribarskog sektora u lokalnom gospodarstvu s ciljem osiguranja lokalnog razvoja i dobrobiti ribarske zajednice

¹ Od ukupne javne potpore u iznosu od 16.603.400,00 kuna, 85%, odnosno 14.112.890,00 kuna je iz proračuna EU, a 15%, odnosno 2.490.510,00 kuna, iz državnog proračuna RH.

- Prioritet IV Poticanje alternativnih načina zarade i inovativnog poduzetništva

1.2.2.1 PRIORITET I POBOLJŠANJE PRIRODNOG OKRUŽENJA I KVALITETE OKOLIŠA

2 MJERA 4. POTICANJE ULAGANJA U INOVATIVNE DJELATNOSTI I UPOTREBU PROIZVODA RIBARSTVA KOJE NISU USKO VEZANE NA OSNOVNU POSLOVNU DJELATNOST RIBOLOVA I AKVAKULTURE

Područje LAGUR-a „Plodovi mora“ karakterizira dugogodišnja tradicija ribarstva i snažan lokalni identitet vezan uz ribarsko nasljeđe s jedne strane te, istovremeno, nedovoljna prepoznatljivost. Prioriteti i ciljevi Mjere 4. postavljeni su na način da potiču diversifikaciju unutar ili izvan gospodarskog ribolova, cjeloživotnog učenja i stvaranja radnih mjesta u ribarstvenim i akvakulturnim područjima, stvaraju nova radna mjesta razvojem navedenih djelatnosti koje se direktno ne vezuju na ribarstvo i marikulturu, ali doprinose razvoju drugih edukativnih i kulturno-tradicijskih djelatnosti te njihovom očuvanju. Razvoj novih djelatnosti doprinio bi i diversifikaciji djelatnosti nužno povezanih s ribarstvom.

Ovom mjerom se želi osigurati diversifikacija i otvaranje novih radnih mjesta poticanjem ulaganja u djelatnosti koje nisu usko povezane na osnovnu poslovnu djelatnost ribolova i akvakulture ali doprinose valorizaciji istih. Provedbom ove mjere želi se također osigurati diversifikacija i otvaranje radnih mjesta poticanjem ulaganja u kreativne i inovativne načine upotrebe ribe i proizvoda ribarstva kroz djelatnosti koje doprinose valorizaciji ribolova i akvakulture.

3 TIJEK PROVEDBE LRSR

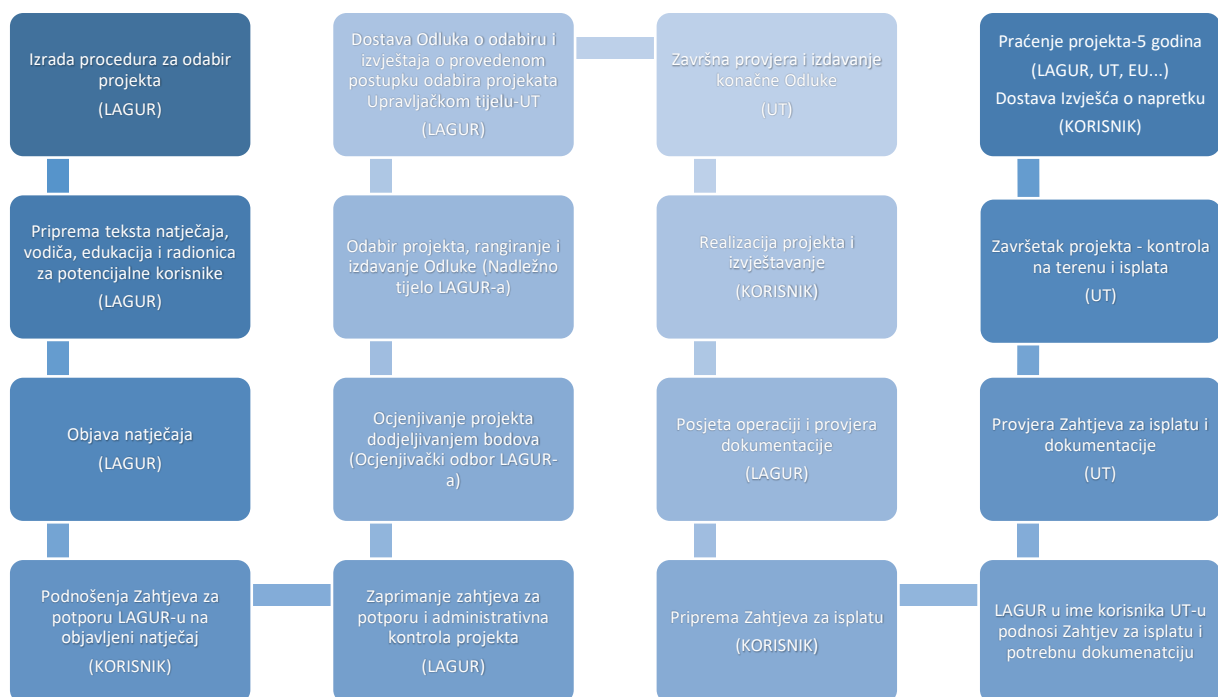
Nakon izrade procedura, pripreme teksta Natječaja te provedenih edukacija i radionica za sve potencijalne nositelje projekta, Natječaj će biti objavljen na mrežnim stranicama LAGUR-a. Oni nositelji projekta koji zadovolje sve uvjete navedene u Natječaju, mogu se prijaviti podnošenjem Zahtjeva za potporu te prilaganjem potrebne dokumentacije (Prilog I).

Nakon zaprimanja Zahtjeva za potporu slijedi administrativna kontrola projekata od strane LAGUR-a. Ocjenjivački odbor LAGUR-a ocjenjuje projekt dodjeljivanjem bodova, nakon čega nadležno tijelo LAGUR-a vrši odabir projekta kojima će biti dodijeljena bespovratna sredstva. Upravljačko tijelo donosi konačnu odluku o dodjeli sredstava te provodi posljednje provjere nakon čega se nositelju projekta dodjeljuje konačna Odluka o dodjeli sredstava.

Nakon dobivene Odluke, kreće se u realizaciju projekta. Nositelj projekta je dužan izvještavati LAGUR o tijeku provođenja projekta. Tijekom samog postupka realizacije projekta moguće su i posjete operaciji i **kontrole na terenu** i posjete operaciji. Kontrola se može najaviti do 48 sati prije njenog provođenja.

Sljedeći korak je priprema Zahtjeva za isplatu. LAGUR u ime nositelja projekta prema UT-u podnosi Zahtjev za isplatu. Isplata bespovratnih sredstava slijedi nakon što UT provjeri Zahtjev za isplatu te svu potrebnu dokumentaciju koja se mora priložiti uz njega i obavi kontrolu na terenu. Nositelj projekta je dužan pet (5) godina poštovati uvjete koji su navedeni u Odluci o dodjeli sredstava.

Grafikon 1. - *Tijek provedbe LRSR*

Detaljan tijek provedbe projekta od prijave do završne isplate, obveze nositelja projekta i upute za provedbu, opisane su u tekstu Natječaja i dodatnim priložima.

Detaljan opis kontrole na terenu te obveze nositelja projekta prilikom iste, propisane su u *Priručniku za korisnike Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo 2014. – 2020. o provedbi kontrole na terenu i obvezama korisnika* koji je dostupan na mrežnim stranicama Upravljačkog tijela (<https://euribarstvo.hr/propisi-smjernice/>) i LAGUR-a (www.lagurplodovimora.hr/) te u Natječajnoj dokumentaciji LAGUR-a.

4 KRITERIJI ODABIRA

Ocjenjivanje se vrši dodjeljivanjem bodova temeljem podataka iz Zahtjeva za potporu i pripadajuće popratne dokumentacije koju je dostavio nositelj projekta.

KRITERIJ ODABIRA	max. br. BODOVA
1.1 Projekt doprinosi očuvanju radnih mjesta u godini m^1+2 (temeljem sati rada): a) Projektom se ne zadržavaju postojeća radna mjesta niti se povećava zaposlenost: 0 bodova b) Projektom su očuvana postojeća radna mjesta: 2 boda	2
1.2. Projekt doprinosi povećanju zaposlenosti (na temelju sati rada) u godini m^1+2 : a) Mikro poduzetnik: za svako projektom stvoreno po 1 radno mjesto : 1 bod (do max. 10 bodova) b) Mali poduzetnik: za svako projektom stvorena po 2 neto radna mjesta: 1 bod (do max. 10 bodova) c) Srednji i veliki poduzetnici: za svaka projektom stvorena po 3 neto radna mjesta: 1 bod (do ukupno 10 bodova)	10
1.3. Projekt doprinosi teritorijalnoj koheziji područja lokalne inicijative: a) Projekt se provodi na području jedne jedinice lokalne samouprave: 0 bodova b) Projekt se provodi na području dvije jedinice lokalne samouprave: 2 boda c) Projekt se provodi na području koje uključuje tri ili više jedinica lokalne samouprave : 4 boda	4

1.4. Projektne aktivnosti/ulaganja odvijaju se u naseljima na području LAGUR-a Plodovi mora: a) Naselja: Zadar, Kožino, Petrčane, Babindub, Crno: 0 bodova b) Naselja na otoku Ugljanu: 3 boda c) Naseljima na otocima I otoci: Sestrunj, Rivanj, Ošljak, Olib, Silba, Premuda, Škarda, Ist, Molat, Iž, Rava i naselja na Dugom otoku: 5 bodova	5
1.5. Identificirane aktivnosti: a) Projekt uključuje jednu prihvatljivu aktivnost navedenu u LAGUR Natječaju: 0 bodova b) Projekt uključuje dvije ili više prihvatljive aktivnosti: 2 boda	2
1.6. Horizontalna pitanja: Prijavitelj projekta: a) Žena s više od 50% vlasništva u poduzeću koje se prijavljuje: 2 boda b) Mlada osoba do 35 godina s više od 50% vlasništva u poduzeću koje se primjenjuje: 2 boda c) Osoba sa invaliditetom s više od 50% vlasništva u poduzeću koje se primjenjuje: 2 boda	6
1.7. Horizontalna pitanja: Promicanje održivog razvoja: a) Učinak neutralan: 0 bodova b) Učinak pozitivan: 2 boda	2
1.8. Projektni prijedlog se zasniva na revitalizaciji i promociji tradicijske baštine, vještina i metoda: a) DA: 5 bodova b) NE: 0 bodova	5
1.9. Projektni prijedlog doprinosi povećanju vrijednosti lokalnih proizvoda a) DA: 5 bodova b) NE: 0 bodova	5
1.10. Uključenost lokalne zajednice: u realizaciji projektne ideje uključeni su predstavnici više sektora (javni, civilni, gospodarski): a) Uključeni su predstavnici sva tri sektora: 10 bodova b) Uključeni su predstavnici dva sektora: 5 bodova c) Uključeni se predstavnici jednog sektora: 2 boda	10
SVEUKUPNO	51

Kriterij 1.1. Očuvanje radnih mjesta – mora se obratiti pažnja jesu li projektom očuvana radna mjesta. Kako bi se ostvarili dodatni bodovi po ovom kriteriju nije neophodno zaposliti nove djelatnike, već je jedino važno da se broj zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu nije smanjio. Ukoliko su projektom očuvana postojeća radna mjesta moguće je ostvariti maksimalna 2 boda.

Kriterij 1.2. Doprinos očuvanju zaposlenosti – ovise o veličini poduzeća, pa tako mikro poduzetnici za svako projektom stvoreno po jedno radno mjesto dobivaju jedan (1) bod, mali poduzetnici za stvorena 2 neto radna mjesta dobivaju po jedan (1) bod, a srednji i veliki poduzetnici dobivaju jedan (1) bod za svaka projektom stvorena po 3 neto radna mjesta. Prema ovom kriteriju moguće je ostvariti maksimalno deset (10) bodova.

Kriterij 1.3. Doprinos teritorijalnoj koheziji područja lokalne inicijative – Teritorijalna kohezija kao cilj svodi se na to da se ljudima omogući optimalno iskorištavanje značajki područja u kojima žive. Nijedan europski građanin ne bi trebao biti zakinut u pogledu pristupa javnim službama, stanovanja ili prilika za zapošljavanje na osnovu toga gdje živi. Teritorijalna kohezija nastoji postići uravnoteženiji i održiviji razvoj. Radi postizanja tog cilja potreban je integrirani pristup što podrazumijeva bolju koordinaciju između sektorskih politika na svakoj razini, od lokalne do europske, čvršću suradnju i bolje veze. Teritorijalnom kohezijom osobito se teži smanjenju razlika u stupnju razvoja pojedinih područja. Među njima se posebna pozornost poklanja ruralnim područjima, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom i regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama kao što su regije s vrlo niskom gustoćom naseljenosti te otočne, pogranične i planinske regije. Kako bi se ostvario što veći broj bodova unutar kriterija 1.3. poželjno je da se projekt provodi na više jedinica lokalne samouprave. Maksimalan broj bodova je četiri (4) boda.

Kriterij 1.4. Projektne aktivnosti/ulaganja se odvijaju u naseljima na području LAGUR-a Plodovi mora – Ukoliko se projekt odvija u naseljima na otoku Ugljanu moguće je ostvariti 3 (tri) dodatna boda. Ukoliko se projekt odvija u naseljima na otocima i otocima: Sestrunj, Rivanj, Ošljak, Olib, Silba, Premuda, Škarda, Ist, Molat, Iž, Rava te naseljima na Dugom otoku ostvaruje pravo na maksimalnih 5 (pet) bodova.

Kriterij 1.5. Identificirane aktivnosti – unutar Mjere 4. prihvatljive su 3 aktivnosti (vidjeti više u tekstu Natječaja). U slučaju da projekt uključuje jednu prihvatljivu aktivnost nije moguće ostvariti dodatne bodove. Ako projekt uključuje dvije ili više prihvatljivih aktivnosti mogu se ostvariti maksimalna dva (2) boda.

Horizontalno pitanje: Kriterij 1.6. Promicanje ravnopravnosti muškaraca i žena i zabrana diskriminacije; jednake mogućnosti – potiče prepoznavanje i jačanje uloge žena u ribarskim zajednicama. Posebne aktivnosti u sklopu projekta mogu doprinijeti ravnopravnosti spolova te prepoznati i ojačati ulogu žena u ribarskom sektoru. Više o tome možete pročitati u FARNET-ovom vodiču „Socijalna uključenost kao pokretač dinamičnih ribarskih zajednica“ (https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet2/library/guide/farnet-guide-13-social-inclusion-vibrant-fishing-communities_en).

Kako bi se u sektor ribarstva i akvakulture privuklo mlado stanovništvo do 35 godina, u sklopu projekta, posebne aktivnosti mogu doprinijeti jačanju interesa, edukaciji i pružanju mogućnosti zapošljavanja. Sektor ribarstva, akvakulture i njima bliski sektori, ulaganjem u razne projekte i aktivnosti, čine ih pristupačnima ženama, mladima, ozlijeđenim ribarima, ali i osobama s invaliditetom, a njihovu ulogu u ribarskoj zajednici čine većom. Ako je projekt u skladu s ovim horizontalnim pitanjem, nositelj projekta treba opisati na koji način projektom doprinosi promicanju ravnopravnosti žena i muškaraca, zabrani diskriminacije po bilo kojoj osnovi te pristupačnosti za osobe s invaliditetom. Ispunjavanjem kriterija 1.6. moguće je maksimalno ostvariti šest (6) bodova.

Horizontalno pitanje: Kriterij 1.7. Održivi razvoj i zaštita okoliša – Ako je projekt u skladu s ovim horizontalnim pitanjem, nositelj projekta treba opisati na koji način projekt uključuje principe zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša u smislu npr. korištenja obnovljivih izvora energije, uvođenje procesa energetske uštede, boljeg gospodarenja otpadom, recikliranja, očuvanju bioraznolikosti ili zaštite okoliša u bilo kojem vidu.

Dodatna pojašnjenja horizontalnih načela i politika nalaze se i u Operativnom programu za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. koji je dostupan na sljedećoj poveznici <https://euribarstvo.hr/files/Operativni-program-za-pomorstvo-i-ribarstvo-RH-za-2014.-2020.-verzija-2018.-godina-3.pdf>. Ispunjavanjem kriterija 1.7. moguće je maksimalno ostvariti dva (2) boda.

Kriterij 1.8. Revitalizacija i promocija tradicijske baštine, vještina i metoda – Ako se projektom oživljavaju stare vještine, tradicionalni načini proizvodnje te tradicionalni proizvodi i običaji te se oni promoviraju širem krugu ljudi izvan lokalne zajednice, projekt ostvaruje pravo na dodjelu dodatnih bodova. Ispunjavanjem ovog uvjeta može ostvariti maksimalnih pet (5) bodova.

Kriterij 1.9. Doprinos povećanju vrijednosti lokalnih proizvoda – Ako projekt omogućava povećanje vrijednosti lokalnih proizvoda te proširenje njihove upotrebe van lokalne zajednice, ispunjava kriterij za ostvarenje maksimalnih devet (9) bodova. Dobar primjer za povećanje vrijednosti proizvoda je projekt „Košara s plodovima mora“ iz Francuske (<https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet/seafood-baskets>).

Kriterij 1.10. Uključenost lokalne zajednice – Ako su u provedbu projekta uključeni predstavnici više sektora, pri tom misleći na javni, civilni i gospodarski sektor, projekt može ostvariti dodatne bodove. Za uključenost sva tri sektora projekt ostvaruje maksimalnih deset (10) bodova.

5 OBVEZNA DOKUMENTACIJA UZ ZAHTJEV ZA ODOBRENJE PROMJENA U PROJEKTIMA

1. Obrazac Zahtjeva za odobrenje promjena u projektima (operacijama)

Pojašnjenje: Nositelj projekta preuzima Zahtjev za odobrenje promjena u operacijama s mrežne stranice Upravljačkog tijela (<https://euribarstvo.hr/natjecaji/novi-pravilnik-o-uvjetima-kriterijima-nacinu-odabira-financiranja-i-provedbe-lokalnih-razvojnih-strategija-u-ribarstvu-2019-godina/> - pod NOSITELJ PROJEKTA) ili LAGUR-a (www.lagurplodovimora.hr) i popunjava ga u elektronskom obliku.

Dokument se dostavlja kao original u tiskanom obliku, ovjeren pečatom i potpisom nositelja projekta.

2. Popratna dokumentacija vezana uz Zahtjev za odobrenje promjena kojom se predmetna promjena potkrepljuje

Pojašnjenje: Nositelj projekta je dužan uz Zahtjev za odobrenje promjena dostaviti odgovarajuću dokumentaciju kojom se predmetna promjena potkrjepljuje, ovisno o promjeni na koju se Zahtjev odnosi.

Ako se tijekom administrativne obrade ukaže potreba za dostavom dodatne dokumentacije, Upravljačko tijelo ima pravo od nositelja projekta zahtijevati dostavu iste.

6 UPUTA ZA ČUVANJE DOKUMENTACIJE

Obveze korisnika

Korisnik je dužan čuvati svu dokumentaciju vezanu uz aktivnosti za koje je ostvario potporu te staviti istu na raspolaganje za inspekciju/kontrolu na terenu te ju učiniti dostupnom i/ili istu dostaviti osobama ili tijelima koja imaju pravo na pristup tim dokumentima, što uključuje ovlašteno osoblje Upravljačkog tijela, Tijela za ovjeravanje, Tijela za reviziju i tijela uključenih u revizije Operativnog programa iz članka 127. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1303/2013 kao i ovlaštenim predstavnicima Europske komisije, Europskog revizorskog suda, Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF) i drugih nadležnih nadzornih/revizorskih tijela kako bi se omogućila provjera plaćanja javnog doprinosa korisniku.

Način i oblik čuvanja dokumentacije

Svi popratni dokumenti vezani uz troškove za koje je korisnik ostvario potporu iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo se čuvaju u izvornicima, osim računovodstvenih podataka koji se mogu čuvati u elektroničkoj verziji, pod uvjetom da takvi računalni sustavi ispunjavaju prihvaćene sigurnosne standarde koji osiguravaju da su pohranjeni dokumenti u skladu s nacionalnim zakonski propisanim zahtjevima i da se u njih može pouzdati u svrhu revizije.

Dokumentacija najmanje sadrži, za svaku operaciju, prema potrebi, tehničke specifikacije i plan sufinanciranja, dokument o odobravanju bespovratnih sredstava (gdje je potrebno) dokumente vezane uz postupke javne nabave, izvješća korisnika i izvješća o provedenim provjerama i revizijama izvršenim nad operacijama.

Navedeni dokumenti moraju biti evidentirani i pohranjeni na način da budu lako dostupni osobama ili tijelima koja imaju pravo na pristup tim dokumentima te je korisnik dužan obavijestiti Upravljačko tijelo o točnoj lokaciji čuvanja navedenih dokumenata putem e-maila: eufondovi.ribarstvo@mps.hr.

Rok čuvanja dokumentacije

Rok za čuvanje i osiguravanje dostupnosti dokumentacije vezane uz troškove za koje je korisniku isplaćena potpora iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo je najmanje dvije godine od 31. prosinca nakon predaje računa u kojima su uključeni završni troškovi operacije. Također, korisnik je dužan dokumentaciju čuvati i osigurati dostupnost iste tijekom cjelokupnog razdoblja provođenja operacije.

7 PRIMJERI DOBRE PRAKSE

Brojne primjere dobrih praksi možete pronaći na web stranicama LAGUR-a Plodovi mora ili FARNET-a.

IME PROJEKTA: [Ribarsko selo](#), Njemačka

Suradnja lokalnog veletrgovca ribom i FLAG-a udahnula je život lučkom području i učinila ga sastavnim dijelom ostatka grada. Na ulazu u luku osnovano je malo rustikalno ribarsko mjesto, otvoreni su restorani, trgovine ribe i odjeće, prostor za razgledavanje uređen je kao „svijet pomorske atrakcije“ te je obnovljena najstarija dvorana za pakiranje ribe.

Ukupna vrijednost projekta: 395.000,00 EUR

LAGUR: 158.000,00 EUR

Državni poticaji: 3.000,00 EUR

Osobna sredstva: 234.000,00 EUR

IME PROJEKTA: [Riblja hrana iz ribljeg otpada](#), Španjolska

Ovaj projekt pomogao je tvrtki koja se bavi akvakulturom u proizvodnji vlastite hrane za ribe iz ribljeg otpada i kao takav odličan je primjer korištenja nusproizvoda ribarstva. Uz potporu financiranja tvrtka je imala dovoljno sredstava kako bi uložila u postrojenja koja su im omogućila da proizvode vlastito visokokvalitetno riblji obrok. Pomoću projekta riblji otpad je pretvoren u važan resurs, a istovremeno je smanjen negativan utjecaj na okoliš.

Ukupna vrijednost projekta : **31.176,00 EUR**

LAGUR : **7.014,60 EUR**

Državni poticaji : **7.014,60 EUR**

Osobna sredstva: **17.146,80 EUR**

IME PROJEKTA: [Štavljenje riblje kože](#), Finska

Ovaj projekt promovira štavljenje i višestruku uporabu riblje kože kroz edukaciju, izvor sirovina, dizajn proizvoda i marketing te je dokaz da riba nije samo vrijedan izvor hrane nego i potencijalni sirovi materijal za druge, izdržive proizvode, kao što je koža za odjevne predmete.

Ukupna vrijednost projekta: **28.280,00 EUR**

LAGUR: **22.907,00 EUR**

Osobna sredstva: **36.000 EUR**

IME PROJEKTA: [Ribolovna organizacija diverzificira svoju proizvodnju leda](#), Francuska

Ukupna vrijednost projekta : **198.903,00 EUR**

LAGUR : **24.878,00 EUR**

Državni poticaji : **49.571,00 EUR**

Osobna sredstva: **115.454,00 EUR**

[Od ribljeg otpada do novih ribarskih alata](#), Španjolska
[3D printanje od ostataka školjkaša](#), Italija